

Meerkeuzevragen

Schrijf alleen de hoofdletter van het goede antwoord op.

Politiek en beleid

tekst 1

Komt er een fietspadverbod voor scooters?

Het lot van fietsers en scooterrijders ligt donderdag in handen van de Tweede Kamer. Dan wordt waarschijnlijk de maatregel aangenomen om scooters naar de rijbaan te verplaatsen. Er komt dan ook een helmplicht. Actiegroep Geef het Fietspad Terug! heeft er vertrouwen in dat het nu echt gaat gebeuren. Stichting Scooterbelang verwacht juist dat de scooter gewoon op het fietspad blijft. Beide belangengroepen proberen de dagen voor het debat de Kamerleden van hun standpunt te overtuigen.

De vrijwilligers van Geef het Fietspad Terug! roepen fietsers op de politici te e-mailen waarom scooters van het fietspad geweerd moeten worden. De actie wordt ondersteund door de Fietsersbond, die volgens een woordvoerder wel bezorgd is. "Het is de vraag of er een meerderheid voor de wet is. De Kamerleden worden beïnvloed door de lobby van de scooterindustrie. Die zegt dat het gevaarlijk is voor scooters op de rijbaan, maar het gevaar op het fietspad wordt gewoon weggepoetst."

naar: www.at5.nl van 11 december 2017

Lees tekst 1.

1p 1

Politieke besluitvorming verloopt in een aantal fasen.

Fase 1: uiten van wensen en erkennen van wensen als politieke problemen

Fase 2: vergelijken of afwegen van politieke problemen

Fase 3: beslissen over problemen

Fase 4: uitvoeren van besluiten

Welke fase van het politieke besluitvormingsproces is in tekst 1 te herkennen en naar welke fase gaat het?

A Het zit in fase 1 en gaat naar fase 2.

B Het zit in fase 2 en gaat naar fase 3.

C Het zit in fase 3 en gaat naar fase 4.

D Het zit in fase 4 en gaat naar fase 1.

- 2p 2 De drie belangengroepen in tekst 1 proberen de politieke besluitvorming over scooters op de rijbaan te beïnvloeden. Dit kunnen ze doen door bij Kamerleden te gaan lobbyen.
→ Noem twee **andere** manieren waarop de belangengroepen invloed op de politieke besluitvorming kunnen uitoefenen.

tekst 2

Minister onder vuur

De minister van Buitenlandse Zaken moet zich in de Tweede Kamer verantwoorden. Met een verzinsel over aanwezigheid in het buitenland van de Russische president heeft de minister zichzelf in de nesten gewerkt. Een groot deel van de oppositie vindt hem nu niet meer geloofwaardig als minister. Vandaag moet hij zichzelf verdedigen in een debat over de kwestie.

naar: www.telegraaf.nl van 13 februari 2018

- 1p 3 Over welke taak van het parlement gaat tekst 2?
- A de adviserende taak
 - B de controlerende taak
 - C de informatieve taak
 - D de wetgevende taak

tekst 3

Wetsvoorstel: lagere straf beledigen koning

Beledigen van de koning blijft strafbaar, maar wordt, als het aan de Kamer ligt, minder zwaar bestraft. Dat bleek tijdens een debat over een wetsvoorstel van D66-Kamerlid Kees Verhoeven.

naar: www.nrc.nl van 5 april 2018

- 1p 4 Leden van de Tweede Kamer beschikken over verschillende rechten. Van welk recht maakt D66-Kamerlid Kees Verhoeven in tekst 3 gebruik? van het recht van
- A amendement
 - B enquête
 - C initiatief
 - D interpellatie

- 2p 5 De koning is het staatshoofd in een monarchie. Deze staatsvorm verschilt van een republiek.
Hieronder volgen vier uitspraken over de Nederlandse monarchie en over een republiek als staatsvorm.
- 1 In de Nederlandse monarchie is de koning onderdeel van de regering.
 - 2 In Nederland wordt de koning gekozen door de burgers.
 - 3 In Nederland is de koning verantwoordelijk voor het beleid dat door de ministers wordt uitgevoerd.
 - 4 In een republiek wordt het staatshoofd gekozen door de burgers.
- Geef van elke uitspraak aan of deze juist of onjuist is.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
uitspraak 1 = ...
uitspraak 2 = ...
uitspraak 3 = ...
uitspraak 4 = ...
- 2p 6 In een vmbo 4-klas wordt het referendum behandeld. Aan het einde van de les vraagt de docent aan Naomi of zij voor of tegen het houden van een referendum is. Naomi zegt dat zij voor het houden van een referendum is, want kiezers hebben dan direct invloed op het politieke proces.
→ Noem twee **andere** argumenten voor het houden van een referendum.

tekst 4

De grondleggers van de EU

Een aantal politieke leiders gaven in 1957 de aanzet tot het ontstaan van de Europese Unie zoals we die nu kennen. Zonder hun energie en motivatie zouden we nu niet in de stabiele omstandigheden leven die we zo vanzelfsprekend vinden. Deze politieke leiders wilden dezelfde doelen bereiken.

naar: europa.eu van november 2018

Lees tekst 4.

- 1p 7 Hieronder volgen vijf doelen:
- 1 invoeren van eenzelfde munt
 - 2 verbeteren van de mensenrechten
 - 3 verbeteren van de veiligheid
 - 4 verbeteren van het milieu
 - 5 verhogen van de welvaart
- Wat zijn de **twee** oorspronkelijke doelen van de Europese Unie die de leiders wilden bereiken? Schrijf de juiste **twee** nummers op.

tekst 5

Kroatië aangeklaagd vanwege stortplaats

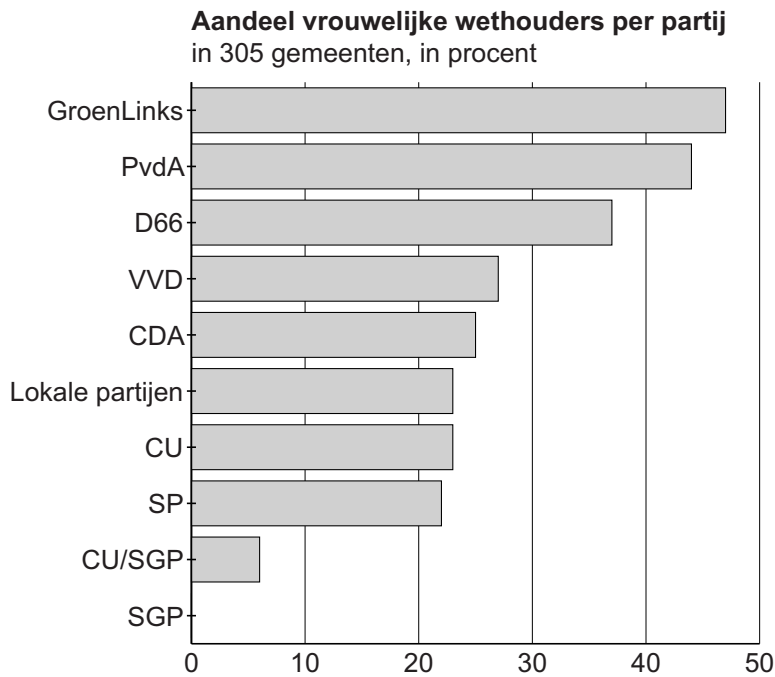
Kroatië heeft het milieu én de bewoners van de plaats Donje Biljane niet genoeg beschermd tegen industrieel afval. Dat vindt ... **(1)** ..., dat heeft besloten het land bij ... **(2)** ... aan te klagen.

naar: afvalonline.nl van 8 maart 2018

Lees tekst 5.

- 2p 8 Binnen de Europese Unie zijn er verschillende bestuursorganen.
- a de Europese Commissie
 - b de Europese Raad
 - c de Raad van de Europese Unie
 - d het Europees Hof van Justitie
 - e het Europees Parlement
- Welke bestuursorganen moeten er op de puntjes bij (1) en (2) in tekst 5 worden ingevuld?
- Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.*
- bestuursorgaan (1) = ...
- bestuursorgaan (2) = ...

grafiek 1

landelijk 2018: 27%

2014: 21%

bron: www.nrc.nl van 15 juni 2018

- 2p 9 NRC Handelsblad heeft in 2018 onderzocht hoeveel mannelijke wethouders en hoeveel vrouwelijke wethouders er zijn per politieke partij. Hieronder volgen vier uitspraken naar aanleiding van grafiek 1.
- 1 Bij de PvdA is meer dan de helft van de wethouders een vrouw.
 - 2 Van een ecologische partij is bijna de helft van de wethouders een vrouw.
 - 3 Het CDA heeft ongeveer 75% mannelijke wethouders.
 - 4 In 2018 was het totaalpercentage vrouwelijke wethouders hoger dan in 2014.

→ Geef per uitspraak aan of deze juist of onjuist is.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

uitspraak 1 = ...

uitspraak 2 = ...

uitspraak 3 = ...

uitspraak 4 = ...

tekst 6

“Polen lijkt een dictatuur te worden”

De Sejm, de Tweede Kamer van het Poolse parlement, debatteerde over een wetsvoorstel om alle leden van het Hooggerechtshof te vervangen. Het parlement besliste dat het zelf voortaan rechters zal selecteren. “Het gaat hier op een dictatuur lijken”, zegt rechter Monika Frackowiak. Polen zal niet lang meer een rechtsstaat blijven, zo waarschuwt ze.

naar: NRC Handelsblad van 18 juli 2017

Lees tekst 6.

- 1p 10 Waarom gaat Polen op een dictatuur lijken volgens rechter Monika Frackowiak?
- A De machtscheiding komt in gevaar.
 - B De persvrijheid zal verdwijnen.
 - C Het algemeen kiesrecht zal komen te vervallen.
 - D Vrije verkiezingen zullen niet meer mogelijk zijn.

cartoon 1

bron: www.tomjanssen.net van september 2017

- 1p 11 Het regeerakkoord van kabinet-Rutte III was volgens de cartoonist zeer uitgebreid. Waarom is een uitgebreid regeerakkoord volgens sommige critici een knelpunt in het functioneren van het politieke besluitvormingsproces?
- A De oppositiepartijen krijgen hierdoor minder kans hun standpunten in het besluitvormingsproces van invloed te laten zijn.
 - B De regeringspartijen hebben samen dit akkoord gemaakt, hoewel ze in de Tweede Kamer vaak minder dan de helft van de zetels hebben.
 - C De regeringspartijen sluiten hierdoor teveel compromissen met de oppositiepartijen.

tabel 1

	landelijk bestuur	... (1) ...	gemeentelijk bestuur
volksvertegenwoordiging	parlement	... (2) ...	gemeenteraad
dagelijks bestuur	... (3) ...	het college van Gedeputeerde Staten	... (4) ...

2p 12 In de tabel staan de drie bestuurlijke niveaus in Nederland. Een aantal begrippen ontbreekt.

→ Geef voor de lege plekken 1, 2, 3 en 4 de juiste begrippen.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

(1) = ...

(2) = ...

(3) = ...

(4) = ...

afbeelding 2

Rob Jetten (links) en Klaas Dijkhoff (rechts) zijn in 2018 fractievoorzitter in de Tweede Kamer van een liberale partij.

bron: www.ad.nl van 10 oktober 2018 en www.wikipedia.nl

1p 13 Welke twee politieke partijen zijn dat?

- A CDA en D66
- B CDA en SGP
- C D66 en VVD
- D SGP en VVD

tekst 7

Kabinet zoekt steun voor pensioenakkoord

Het kabinet zoekt samenwerking met de oppositie in de Tweede Kamer. De minister van Sociale Zaken hoopt op steun van GroenLinks, SP en PvdA voor de hervorming van het pensioenstelsel. De drie partijen hebben afgesproken dat zij alleen gezamenlijk onderhandelen en zich niet uit elkaar laten spelen. GroenLinks, PvdA en SP willen ook eerder stoppen met werken mogelijk maken voor mensen in zware beroepen.

naar: www.volkskrant.nl van 30 oktober 2018

- 2p 14 De drie partijen uit tekst 7 behoren tot dezelfde politieke stroming en hebben als uitgangspunt dat ze willen opkomen voor de zwakkeren in de samenleving. Ook willen ze opkomen voor mensen in zware beroepen.
→ Tot welke politieke stroming behoren de drie politieke partijen uit tekst 7? Noem een **ander** uitgangspunt van deze politieke stroming.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
De drie partijen behoren tot de ... stroming en een ander uitgangspunt is